

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA INFRASTRUKTURY ¹⁾

z dnia 2009 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości opłat i stawek wynagrodzenia za sprawdzenie kwalifikacji oraz za wydanie dokumentów w tych sprawach

Na podstawie art. 115 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm. ²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 11 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości opłat i stawek wynagrodzenia za sprawdzenie kwalifikacji oraz za wydanie dokumentów w tych sprawach (Dz. U. Nr 219, poz. 2162 oraz z 2005 r. Nr 217, poz. 1835) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Opłata za wydanie:

- 1) prawa jazdy – wynosi 84 zł;
- 2) legitymacji instruktora lub egzaminatora – wynosi 40 zł;
- 3) międzynarodowego prawa jazdy – wynosi 30 zł;
- 4) pozwolenia – wynosi 24 zł.”.

§ 2. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER INFRASTRUKTURY

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 216, poz. 1594).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701, z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 37, poz. 214, Nr 100, poz. 649 i Nr 163, poz. 1015, Nr 209, poz. 1320, Nr 220, poz. 1411 i 1426, Nr 223, poz. 1461 i 1462, Nr 234, poz. 1573 i 1574 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18 poz. 97, Nr 79, poz. 663, Nr 91, poz. 739, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 802 i 803, Nr 98, poz. 817 oraz Nr 168, poz. 1323.

Uzasadnienie

Na podstawie upoważnienia określonego w art. 115 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym przedstawia się projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości opłat i stawek wynagrodzenia za sprawdzenie kwalifikacji oraz za wydanie dokumentów w tych sprawach.

W przedłożonym projekcie uwzględniono inicjatywę oraz postulaty o potrzebie wzrostu opłat za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami prezentowane przez organy samorządowe, w szczególności przez ogólnopolską organizację samorządową – Związek Powiatów Polskich. Argumenty przedstawione przez stronę samorządową zyskały również akceptację Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, wyrażonej w toku procedury konsultacji zakładanych w przedmiotowym projekcie zmian przepisów regulujących wysokość opłat za wydawanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

Należy zaznaczyć, że opłaty za wydanie dokumentów potwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami od 2002 r. pozostają na niezmiennym poziomie. Ustalona przez ministra właściwego do spraw transportu w ww. okresie opłata wnoszona przez obywatela za wydanie dokumentu potwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdami zawiera w sobie koszt wyprodukowania dokumentu oraz kwotę stanowiącą przychód organu pokrywającą koszty administracyjne związane z wydaniem dokumentu. Cena za wytworzenie dokumentu podlega natomiast corocznej waloryzacji, którą dokonuje producent dokumentów w oparciu o coroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. Przy stałej opłacie za wydanie dokumentu pomniejsza tym samym przychód organu przeznaczony na ww. koszty administracyjne.

W związku z powyższym, za zasadne uznano podnoszone przez stronę samorządową postulaty o konieczności wzrostu opłat za wydawanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami. Przyjęto przy tym sugestie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, że wzrost opłat powinien nastąpić w oparciu o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, ogłaszany w komunikatach przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego od 2002 roku, tj. od ostatnich zmian dokonanych w zakresie wysokości opłat za wydawanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

Przedłożony do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego projekt rozporządzenia przewidywał podwyżkę opłat za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, uwzględniającą łączny wzrost średniorocznego wskaźnika wzrostu cen za towary i usługi konsumpcyjne ogłoszonego w komunikatach Prezesa GUS w latach 2002 – 2008. Uwzględnił on również zaproponowaną przez Stały Komitet Rady Ministrów metodykę obliczania wskaźnika wzrostu cen za towary i usługi konsumpcyjne, co w sumie spowodować miało wzrost opłat o 17 % w stosunku do ceny ustalonej w 2002 r.

W toku konsultacji strona samorządowa podniosła konieczność dalszych zmian zakresu podstawy obliczania podwyżki opłat za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, tj. uwzględnienia dodatkowo prognozowanego średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2009 r., który zgodnie z art. 26 Ustawy budżetowej z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58) wynosi 102,9 %. Biorąc pod uwagę zasadność prezentowanych przy tym argumentów (fakt wejścia w życie nowelizowanych rozporządzeń pod koniec 2009 r. oraz bliżej nieokreśloną perspektywę kolejnych zmian), przyjęto podwyżkę opłat za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami:

- stosując metodologię obliczania wskaźnika wzrostu cen za towary i usługi konsumpcyjne wskazaną przez Komitet Stały Rady Ministrów oraz w oparciu o:
 - coroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanych w od 2002 r. w komunikatach przez Prezesa GUS, który w ww. okresie przedstawiał się następująco: 2002 – 1,9%, 2003 – 0,8%, 2004 – 3,5%, 2005 – 2,1%, 2006 – 1,0%, 2007 – 2,5%, 2008 – 4,2%,
 - prognozowany średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2009 r., który zgodnie z powołanym wyżej przepisem Ustawy budżetowej wyniósł 2,9%.

W związku z powyższym, założono w projekcie rozporządzenia podwyżkę opłat o 20 %, co powoduje wzrost opłat za wydanie:

- prawa jazdy o: $70,00 \text{ zł} + 20 \% * 70,00 \text{ zł} = 70 \text{ zł} + 14,00 \text{ zł} = 84 \text{ zł}$
- międzynarodowego prawa jazdy o : $25,00 \text{ zł} + 20 \% * 25,00 \text{ zł} = 25 \text{ zł} + 5,00 \text{ zł} = 30 \text{ zł}$
- pozwolenia o: $20,00 \text{ zł} + 20 \% * 20,00 \text{ zł} = 20 \text{ zł} + 4,00 \text{ zł} = 24 \text{ zł}$

Należy wyjaśnić, że nadając nowe brzmienie przepisu § 6 w przedłożonym projekcie rozporządzenia nie wprowadzono zmiany (podwyżki) w zakresie opłaty za wydanie legitymacji instruktora lub egzaminatora. Przedmiotem proponowanej podwyżki są, stosownie do przyjętej zasady opłaty, które podlegały waloryzacji o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. Legitymacja instruktora lub egzaminatora jest zamawiana przez organy samorządowe w wybranych przez nie drukarniach i nie podlega waloryzacji cen o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, jaka jest stosowana przez producenta dowodów rejestracyjnych i praw jazdy. Wzięto przy tym pod uwagę marginalny charakter sytuacji związanych z wydawaniem ww. legitymacji. Ponadto kwestie ww. opłaty planuje się uregulować w przygotowanym przez MI projekcie przepisów kompleksowo regulujących sprawy wydawania uprawnień, w tym instruktorom i egzaminatorom. Powyższe wyjaśnienia w zakresie pozostawienia na dotychczasowym poziomie opłat za wydanie legitymacji instruktora i egzaminatora zostały zaakceptowane w dniu 19 października 2009 r. przez Zespół Infrastruktury Rozwoju Regionalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Termin wejścia w życie rozporządzenia odpowiada zasadom określonym w ustawie z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449 i z 2009 r. Nr 31, poz. 206).

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 i z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia udostępnia się na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury, z chwilą przekazania projektu do uzgodnień międzyresortowych. Nie wniesiono zgłoszeń zainteresowania pracami nad projektem tego aktu normatywnego w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje przedmiotowy akt normatywny:

Projektowane zmiany rozporządzenia dotyczą podmiotów biorących udział w procesie wydawania dokumentów stwierdzających posiadanie uprawnień do kierowania pojazdami. Podmiotami tymi są:

- 1) osoby ubiegające się o otrzymanie prawa jazdy, międzynarodowego prawa jazdy lub pozwolenia do kierowania tramwajem,
- 2) organy wydające te dokumenty.

2. Konsultacje społeczne:

Projekt rozporządzenia w ramach konsultacji społecznych został przesłany do następujących podmiotów:

- Związek Powiatów Polskich,
- Unia Metropolii Polskich,
- Związek Miast Polskich,
- Ogólnopolski Stowarzyszenia Szefów Wydziałów Komunikacji,
- Instytut Transportu Samochodowego,
- Polskie Stowarzyszenie Motorowe,
- Polska Izba Gospodarcza Transportu Samochodowego i Spedycji,
- Zrzeszenie Międzynarodowych Przewoźników Drogowych w Polsce,
- Polski Związek Motorowy – Zarząd Główny,
- Liga Obrony Kraju,
- Polski Związek Automobilowy,
- Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego,
- Niezależny Związek Zawodowy Kierowców,
- Forum Związków Zawodowych,
- Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Samochodowego,
- N.S.Z.Z. Kierowców i Pracowników Zaplecza Technicznego Motoryzacji,

Uwagi do projektu rozporządzenia zostały zgłoszone przez:

1) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szefów Wydziałów Komunikacji, Zrzeszenie Międzynarodowych Przewoźników Drogowych w Polsce oraz Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego. Uwagi Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Szefów Wydziałów Komunikacji miały charakter komentarza i nie spowodowały zmiany projektu rozporządzenia. Natomiast opinie Zrzeszenia Międzynarodowych Przewoźników Drogowych w Polsce oraz Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Transportu Drogowego wymagały pisemnych odniesień, w których zaproponowano rozwiązania kompromisowe przewidziane w prowadzonym równolegle projekcie rozporządzenia w sprawie wysokości opłat za wydanie dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego i tablic (tablicy) rejestracyjnych pojazdów.

2) Pana Michała Boni – Przewodniczącego Stałego Komitetu Rady Ministrów. Zgłoszona uwaga została uwzględniona w całości. Dotyczyła ona metodologii obliczania wskaźnika wzrostu cen za towary i usługi konsumpcyjne ogłaszanego w poszczególnych latach przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Niezależnie od tego projekt rozporządzenia został skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. W dniu 19 października 2009 r. odbyło się posiedzenie Zespołu Infrastruktury Rozwoju Regionalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, w toku którego strona samorządowa podniosła argument o potrzebie dokonania dalszych zmian w zakresie podstawy obliczania wskaźnika wzrostu cen za towary i usługi konsumpcyjne, tj. uwzględnienia dodatkowo prognozowanego średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2009 r. określonego w art. 26 Ustawy budżetowej z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58). Zasadność wprowadzenia powyższej zmiany podyktowana jest koniecznością wzięcia pod uwagę terminu wejścia w życie przedmiotowych zmian (nowelizowane rozporządzenie wejdzie w życie pod koniec 2009 r.) oraz faktem bliżej nieokreślonej perspektywy kolejnych podwyżek. Uznając wyżej przedstawione racje za słuszne, przyjęty został w dniu 28 października 2009 r. wniosek Ministra Infrastruktury o potrzebie ponownego przeprowadzenia uzgodnień międzyresortowych projektu rozporządzenia, uwzględniającego tym razem wzrost opłat za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami w oparciu zarówno o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen za towary i usługi konsumpcyjne ogłaszane w komunikatach przez Prezesa GUS odpowiednio w latach 2002 – 2008 jak i o prognozowany średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2009 r., który określony został w Ustawie budżetowej. Po uzyskaniu opinii w ramach procedury uzgodnień międzyresortowych, projekt zostanie ponownie przekazany Zespołowi Infrastruktury Rozwoju Regionalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, w celu jego ostatecznego zaopiniowania.

3. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Proponowana regulacja nie będzie stanowić obciążenia finansowego dla budżetów organów samorządowych szczebla powiatowego. Wejście w życie rozporządzenia zwiększy natomiast wpływy powyższych jednostek z tytułu opłat za wydanie dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdem. Przewidziany przychód umożliwi opłacenie wzrastających kosztów powiatów związanych z obsługą administracyjną osób ubiegających się o wydanie dokumentu prawa jazdy, które obejmują:

- wzrost ceny za wytworzenie samego dokumentu. Przeprowadzana corocznie przez producenta dokumentów waloryzacja ceny za ich wyprodukowanie, skutkowałą systematycznym wzrostem opłat ponoszonych przez powiaty. Przy czym, opłata jaką wnieść miała osoba ubiegająca się o wydanie przedmiotowego dokumentu, ustalona została przez ministra właściwego do spraw transportu w 2002 roku i od tego czasu nie uległa żadnym zmianom,
- dokonane w 2009 r. rozszerzenie zakresu postępowania prowadzonego przez organy o możliwość składania przedmiotowych wniosków drogą elektroniczną. Powyższa koncepcja rodzi konieczność przygotowania obsługi informatycznej w tym zakresie oraz zapewnienia sprawnego jej funkcjonowania,
- wynikającą z przynależności do Unii Europejskiej konieczność współpracy polskich organów wydających dokumenty stwierdzające uprawnienia do kierowania pojazdami z administracjami państw członkowskich Unii Europejskiej oraz prowadzenia postępowań wyjaśniających w ramach tej współpracy,
- wprowadzenie, w przypadku wymiany dokumentu prawa jazdy wydanego przez państwo niebędące państwami członkowskimi Unii Europejskiej, obowiązku zwrócenia się do organu wydającego o potwierdzenie prawdziwości danych i informacji zawartych w przedłożonym dokumencie.

Na potrzeby skutków omawianej regulacji dokonana została w listopadzie 2008 r. symulacja wzrostu opłat za wydanie dokumentów, uwzględniająca powyżej omówione czynniki. Zgodnie z uzyskanymi w ten sposób danymi można szacunkowo założyć, że podwyższenie dotychczasowej ceny za wydanie dokumentu w oparciu o łączny coroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych obejmujący:

- ogłoszony przez GUS w latach 2002 – 2008 lat, który w na przestrzeni tego okresu wzrósł o 17 % oraz,
- prognozowany wzrost wskaźnika cen za towary i usługi konsumenckie w 2009 roku, który wzrósł o 2,9 % (łącznie 20%), spowoduje wzrost cen odpowiednio o 14 zł za dokument prawa jazdy, 5 zł za dokument międzynarodowego prawa jazdy, 4 zł za pozwolenie na kierowanie tramwajem. Biorąc pod uwagę szacunkową średnią liczbę wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdem, która wynosi w każdym roku 12649 w jednym starostwie, roczny wzrost przychodów organu zwiększy się o 177.000 zł. Zakłada się, że 60% tej kwoty przeznaczone zostanie na koszty wynikające ze wzrostu ceny za wyprodukowanie dokumentu, 20% pokryje koszty związane z obowiązkiem przygotowania rozwiązania informatycznego dla procedury składania wniosków o wydanie dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdem, natomiast 20% przeznaczone zostanie na sfinansowanie czynności związanych z współpracą w ramach Unii Europejskiej oraz czynnościami związanymi z potwierdzaniem danych zawartych w dokumentach praw jazdy wydanych przez państwa, które nie należą do Wspólnoty Europejskiej.

Należy ponadto zaznaczyć, że powyższa koncepcja odpowiada treści art. 115 ust. 2 ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Przytoczony przepis nakłada na ministra właściwego do spraw transportu wymóg uwzględnienia kosztów związanych z wydawaniem dokumentów praw jazdy, przy pracy nad przedmiotowym rozporządzeniem. Przewidziany wzrost opłat jest bezpośrednim odzwierciedleniem wzrostu kosztów związanych z wydawaniem przedmiotowych dokumentów. Oznacza to w konsekwencji, że uzyskany przychód z tytułu podwyższenia opłat za wydanie dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdem w całości pokryje wzrastające koszty obsługi interesanta w tym zakresie.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Proponowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Proponowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Korzyści społeczne

Proponowana regulacja niesie wprawdzie za sobą konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów przy składaniu wniosku o wydanie dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdem. Należy jednak oczekiwać, że wskutek wzrostu opłat, nastąpi poprawa jakości obsługi osób ubiegających się o wydanie przedmiotowych dokumentów. Mowa tutaj o wprowadzeniu szeregu

rozwiązań prawnych, które ułatwią i zwiększą bezpieczeństwo procedury wydawania praw jazdy. Obciążenie powiatów dodatkowymi obowiązkami poprzez wprowadzenie wymogu potwierdzania danych zamieszczonych w zagranicznych prawach jazdy czy konieczność ustanowionej prawem unijnym kwestii wymiany informacji dotyczących osób popełniających czyny zagrożone odpowiedzialnością karną, wpłynie na zmniejszenie niebezpieczeństw związanych z wyłudzeniem przedmiotowych dokumentów. Jednocześnie, zwiększenie kosztów ponoszonych przez osoby ubiegające się o dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem, pozwoli na rozszerzenie zakresu postępowania o wydanie dokumentu poprzez możliwość składania wniosku w drodze elektronicznej, co z pewnością ułatwi powyższą procedurę.

8. Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.